

Nr 223.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 11 § förordningen den 18 juni 1927 (nr 234) om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring; given Stockholms slott den 10 mars 1936.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till förordning angående ändrad lydelse av 11 § förordningen den 18 juni 1927 (nr 234) om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Ivar Vennerström.

Förslag
till
Förordning

angående ändrad lydelse av 11 § förordningen den 18 juni 1927 (nr 234)
om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under
militärtjänstgöring.

Härigenom förordnas, att 11 § förordningen den 18 juni 1927 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, skall erhålla följande ändrade lydelse:

11 §.

Är den skadade berättigad att vid skada till följd av olycksfall av statsmedel erhålla avlöning, pension eller annan ersättning, som icke avses i denna förordning men som helt eller delvis utgör understöd på grund av olycksfallet, eller skall sådant understöd utgå från kassa eller pensionsinrättning, som understödes med statsmedel, avdrages från ersättning, som utgives enligt denna förordning, vad i anledning av olycksfallet för motsvarande ändamål från statens sida, av kassan eller pensionsinrättningen utgives för tid, under vilken ersättningen utgår; dock att i fråga om understöd från kassa eller pensionsinrättning sådant avdrag endast må ske, om kostnaden för understödet helt och hållet eller till minst en tredjedel bestritts av staten, och ej ske med större belopp än som skäligen kan anses svara emot statens bidrag.

Såsom understöd, varom i första stycket sägs, skall ej anses pension, som tillförsäkrats den skadade på grund av viss levnadsålder och anställningstid eller eljest av annan anledning än den av olycksfallet förorsakade skadan. I fråga om pension, som utgår vid arbetsoförmåga i följd av olycksfallet, skall såsom sådant understöd anses allenast den del av pensionen, som överstiger det belopp, vartill rätt grundats genom anställningstiden.

Avdrag må icke göras för tilläggs pension enligt lagen om folkpensionering eller för understöd enligt förordningen om invalidunderstöd eller för annat dylikt, allenast för behövande avsett understöd, och icke heller för ersättning enligt förordningen om blindhetsersättning.

Är för den skadade lön bestämd i författning eller eljest fastställd av statlig myndighet utan att därvid angivits, att å lönen avdrag må göras för livränta enligt denna förordning, skall vid tillämpningen av första stycket

lönen till den del densamma motsvarar den skadade tillerkänd dylik livränta anses utgöra understöd på grund av olycksfallet; dock må livräntan utgå om och i den mån särskilda förhållanden därtill föranleda.

Denna förordning skall träda i kraft den 1 januari 1937; dock att ersättningsanspråk, vilket grundas på olycksfall som inträffat eller sjukdom som yppats före nämnda dag, bedömes enligt äldre bestämmelser.

*Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför
Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i stats-
rådet å Stockholms slott den 10 mars 1936.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN.

Chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Vennerström, anför efter gemensam beredning med chefen för socialdepartementet följande.

Kungl. Maj:t har förut innevarande dag efter hemställan av chefen för socialdepartementet beslutat genom proposition (nr 218) förelägga riksdagen förslag till lag angående ändring i vissa delar av lagen den 17 juni 1916 (nr 235) om försäkring för olycksfall i arbete.

Nämnda lag, vilken äger tillämpning jämväl å arbetare, som användas till arbete för statens räkning, avser att genom försäkring i riksförsäkringsanstalten eller i ömsesidigt arbetsgivarebolag, varom förmåles i 4 §, tillförsäkra arbetare, som skadas till följd av olycksfall i arbete, ersättning därför på arbetsgivarens bekostnad. Emellertid kan arbetsgivaren även enligt annan lag eller särskild författning eller på grund av egen utfästelse vara skyldig att vid skada till följd av olycksfall i arbete utgiva understöd, såsom avlöning, pension eller annat underhåll, varjämte arbetsgivaren genom avgifter till kassa, pensionsinrättning eller annan försäkringsanstalt än de nämnda ömsesidiga arbetsgivarebolagen kan hava tillförsäkrat arbetaren dylikt understöd. För nu angivna fall stadgas i 11 § olycksfallsförsäkringslagen, att från sjukpenning, livränta, begravningshjälp eller annan ersättning, som utgives enligt olycksfallsförsäkringslagen, avdrages vad för motsvarande ändamål av arbetsgivaren, kassan eller pensionsinrättningen eller på grund av försäkring utgives för tid, under vilken ersättningen utgår. Såsom förutsättning för att avdrag må äga rum gäller emellertid, såvitt är av betydelse för staten såsom arbetsgivare, att då fråga är om understöd från kassa eller pensionsinrättning eller på grund av försäkring, arbetsgivaren skall hava till minst en tredjedel bidragit till bestridande av kostnaden för understödet, och får i sådant fall avdrag ej ske med större belopp än som svarar mot arbetsgivarens bidrag.

Berörda lagändringsförslag innebär bland annat sådan ändrad lydelse av 11 §, att av själva lagtexten tydligt skall framgå, att från ersättning enligt lagen endast må avdragas från arbetsgivaren eljest direkt eller indirekt utgående förmåner, som jämväl de — åtminstone delvis — utgöra understöd

på grund av olycksfallet. Till ytterligare förtydligande av denna regel hava intagits bestämmelser, som avse att framhålla, att genom anställningstidens längd intjänad pension icke utgör dylikt understöd. Med hänsyn till att tjänst innehavare, för vilken lön är bestämd i författning eller eljest fastställd av statlig myndighet, i vissa fall äger för fullgjord tjänstgöring uppbära lönen utan avdrag för tjänst innehavaren eventuellt tillerkänd livränta i anledning av olycksfall i arbetet, skall i dylikt fall lönen, till den del densamma motsvarar sådan livränta, i regel anses utgöra understöd på grund av olycksfallet.

Rörande motiven för ändringsförslaget och den närmare innebörden av detsamma hänvisar jag till propositionen nr 218.

Enligt 1 § första stycket i den på försvarsdepartementets handläggning beroende förordningen den 18 juni 1927 (nr 234) om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, skall värnpliktig eller vid försvarsväsendet fast anställd, som under militärtjänstgöring i fredstid skadas till följd av olycksfall eller annorledes under dylik tjänstgöring ådrager sig sjukdom, av allmänna medel erhålla ersättning enligt i förordningen stadgade grunder. Rörande ersättning för skada till följd av olycksfall stadgas i 11 §, att om den skadade är berättigad att vid sådan skada av statsmedel erhålla understöd, som icke i förordningen avses, såsom avlöning, pension eller annat underhåll, eller om sådant understöd skall utgå från kassa eller pensionsinrättning, som understödes av statsmedel, så skall från ersättning, som utgives enligt förordningen, avdragas vad i anledning av olycksfallet för motsvarande ändamål från statens sida, av kassan eller pensionsinrättningen utgives för tid, under vilken ersättningen utgår. Såsom förutsättning för att avdrag må äga rum gäller emellertid, då fråga är om understöd från kassa eller pensionsinrättning, att staten till minst en tredjedel bidragit till bestridande av kostnaden för understödet, och får i sådant fall avdrag ej ske med större belopp än som svarar mot statens bidrag. Beträffande ersättning i anledning av sjukdom, som icke förorsakats av olycksfall, skola enligt 19 § 2 mom. bestämmelserna i 11 § äga motsvarande tillämpning.

11 § i förordningen ansluter sig sålunda i tillämpliga delar till 11 § olycksfallsförsäkringslagen.

Det tidigare i dag av chefen för socialdepartementet anmälda förslaget grundar sig i huvudsak på ett av riksförsäkringsanstalten avgivet utlåtande med förslag till ändring av, bland annat, 11 § olycksfallsförsäkringslagen. Över anstaltens utlåtande och förslag i denna del ävensom över ett inom socialdepartementet upprättat förslag till därav föranledda ändringar i 11 § ovannämnda förordning jämte en i ämnet avfattad promemoria hava efter remiss yttranden avgivits av arméförvaltningen, marinförvaltningen och flygstyrelsen. Rörande innehållet i dessa yttranden tillåter jag mig hänvisa till propositionen nr 218 sid. 38.

Departements-
chefen.

Liksom 11 § i förordningen i tillämpliga delar överensstämmer med 11 § olycksfallsförsäkringslagen i dess nuvarande lydelse synes den även, därest nu föreslagna ändrade lydelse av sistnämnda paragraf blir gällande, böra i samma mån ansluta sig till denna. Sålunda böra i första stycket vissa ändringar vidtagas. Vidare böra i ett nytt andra stycke införas bestämmelser, likalydande med dem som meddelats i 11 § andra stycket olycksfallsförsäkringslagen enligt dess föreslagna nya avfattning. I olycksfallsförsäkringslagen skulle dessa bestämmelser bland annat innebära, att sjukpension icke till någon del vore att anse som understöd på grund av olycksfall i arbetet och därför icke finge föranleda avdrag å livränta enligt lagen. I förordningen däremot skulle bestämmelserna innebära, att då en statens befattningshavare eller arbetare till följd av en under militärtjänstgöring i fredstid ådragen skada tillerkändes sjukpension enligt för honom gällande civilt pensionsreglemente, denna pension skulle till den del densamma icke vore intjänad anses utgöra understöd på grund av skadan och föranleda avdrag å livränta enligt förordningen. I nuvarande andra stycket böra de ändringar vidtagas, vilka äro betingade av att lagen om allmän pensionsförsäkring är avsedd att från och med den 1 januari 1937 ersättas av lagen den 28 juni 1935 (nr 434) om folkpensionering och förordningen samma dag (nr 435) om invalidunderstöd, samt att avdrag icke torde böra göras för ersättning enligt förordningen den 20 april 1934 (nr 105) om blindhetsersättning. Slutligen bör införas ett nytt stycke, motsvarande 11 § fjärde stycket olycksfallsförsäkringslagen enligt nu föreliggande förslag. Då bestämmelsen i sista stycket sistnämnda förslag tillkommit med hänsyn till de skiftande former, i vilka skyldighet åvilar enskilda arbetsgivare att bereda sina anställda understöd, synes däremot icke erforderligt att i förordningens 11 § upptaga någon motsvarighet till sagda bestämmelse.

De av mig nu föreslagna ändringarna i förordningen om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, böra träda i kraft samma dag som förutnämnda av chefen för socialdepartementet anmälda lagförslag, eller den 1 januari 1937. Ersättningsanspråk, som grundas på dessförrinnan inträffat olycksfall eller yppad sjukdom, böra dock bedömas enligt äldre bestämmelser.

I enlighet med vad nu anförts har inom försvarsdepartementet upprättats förslag till *förordning angående ändrad lydelse av 11 § förordningen den 18 juni 1927 (nr 234) om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring.*

Förslaget torde icke föranleda någon ändring för nästkommande budgetår av det under elfte huvudtiteln upptagna anslaget till bidrag till ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring.

Föredraganden hemställer härefter, att ifrågavarande förslag till förordning måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställa förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Nils Kinnander.
